

ਜਲੰਧਰ, 19 ਸਤੰਬਰ:

ਜੱਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਮੂਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੁਹਾਂਦਰੇ ਨੂੰ

ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਿਲਾਫ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਖਤ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮੂਹ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਨਵਾਂ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਗੱਡਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨ ਦੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਮਿਟਾਉਣ ਤੇ ਤੁਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਬਾਗ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਹਾਕਮਾਂ ਬਿਲਾਫ ਇਕ ਜੁੱਟ ਹੋਕੇ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਉੱਪਰ ਦੋਹਰੇ ਮਾਪ ਦੰਡ ਅਪਨਾਉਣ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਇਹ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਬੰਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਮੇਤ ਅਨੇਕਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾਂ ਸਰੋਤ ਬਣੇ ਜੱਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਜੂਦ ਨੂੰ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਗਾੜਣ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਗਈ ਹੈ।

ਅੱਜ ਸਥਾਨਕ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ 'ਚ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਗੰਧਰਵ ਸੇਨ ਕੋਛੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੱਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੀ ਤੰਗ ਗਲੀ ਵਿੱਚੀ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਨੇ, ਪੁਰ-ਅਮਨ ਅਤੇ ਨਿਰੋਧ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕਠੇ ਉਪਰ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਵਾਛੜ ਕਰਕੇ 1000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਗਲੀ ਦੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿੱਕੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਕਰਕੇ ਜੱਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਐਕਟ 1951 ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮੱਥਾ ਵਿਗਾੜਕੇ, ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਕੀਕਤਾਂ ਤੋਂ ਕੋਰੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਭਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੰਗਾ ਇਹ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਜੱਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਥਾਪਕ ਰਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਪੱਤੀ ਕੌਮ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸ਼ਿਮਾ ਸੰਗੋ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਰੋਕ ਕੇ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਜਿਓਂ ਦੀ ਤਿਓਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਨਤਕ ਐਲਾਨ ਕਰੇ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅੱਗੇ ਜੱਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਐਕਟ 1951 ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ, ਥੋਹ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਅਵਾ ਜਿਤਾਇਆ ਕਿ ਹੁਣ ਪ੍ਰਤੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਬਿਹ ਚਿੱਟੇ ਦਿਨ ਵਰਗਾ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ, "ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਦੁਕਾਨਾਂ ਢਾਹੀਆਂ ਹਨ" ਕੁਫਰ ਤੋਲਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਨੰਗਾ ਚਿੱਟਾ ਬਿਲਵਾੜ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ੁਰਮ ਵੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਜੱਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਨਾ ਆਏ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਹੋਰਨਾਂ ਭਗਤਗੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਲੈ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅਗਲੇ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਏਗੀ।

ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿੰਗ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਗੁਰਮੀਤ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਛੀਨਾ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀ ਕਾਮਰੇਡ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਤੋਂ ਮੈਕੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸ਼ਰੋਆਮ ਯਾਦਗਾਰੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਤੇ ਤੁਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਈ ਝੂਠ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨਿਯਮ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵੀ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੱਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪੁੱਠੇ ਪੈਰੀਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੁਰਾਰਜੀ ਡਿਸਾਈ ਵਲੋਂ 20 ਜਨਵਰੀ 1978 ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ ਅਤੇ ਜੱਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਐਕਟ 1951 ਦੇ ਸਬੰਧਿਤ ਅੰਸ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜੋ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਛੇੜ-ਛਾੜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਰਜਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਪੇੜਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤਹਿਰੀਕ 'ਚ ਸਿਫਤੀ ਮੋੜ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੱਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੀ ਲਹੂ ਰੱਤੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸੰਰਧ ਖਾ ਕੇ ਕੌਮੀ ਗੌਰਵ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਆਪਾਂ ਨਿਛਾਵਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅੱਜ ਉਸ ਮਹਾਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾਮਈ ਸਥਾਨ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਵਿਗਾੜਨ ਤੇ ਤੁਲੇ ਹਾਕਮਾਂ ਬਿਲਾਫ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਸਭ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫਰਜ਼ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰੀ ਕੋਛੜ, ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ, ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ (ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ), ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਛੀਨਾ

NOTICE

ALLIANWALA BAGH NATIONAL MEMORIAL ACT 1951 (XXV OF 1951)

PROHIBITED ACTS

1. NO PERSON SHALL DESTROY, REMOVE, INJURE, ALTER, DEFACE OR IMPERIL THE MEMORIAL OR DISFIGURE, WRITE OR CARVE ON ANY OF THE STRUCTURES WITH IN THE PREMISES OF THE MEMORIAL.

2. NO PERSON SHALL EXCEPT BY OR UNDER THE AUTHORITY OF THE TRUSTEES WITHIN THE PREMISES OF THE MEMORIAL:-

(A) CUT, INJURE OR DESTROY ANY TREE, SHRUB, BUSH OR FLOWER.

(B) WASH OR BLEACH ANY CLOTHES OR SPREAD THEM FOR THE PURPOSE OF DRYING.

(C) LIGHT ANY FIRE OR DO ANY OTHER ACT WHICH MAY CAUSE OR IS LIKELY TO CAUSE ANY DAMAGE TO THE MEMORIAL OR ANY PROPERTY THERE IN OR ANY GARDEN OR GROUNDS ATTACHED THERE TO.

(D) FIRE OR DISCHARGE ANY FIRE ARM OR THROW OR DISCHARGE ANY MISSILE OR OTHER WEAPON OF OFFENCE OR ATTACK EXCEPT IN PURSUANCE OF ANY LAWFUL OBJECT,

(E) CARRY ON TRADE OF ANY DESCRIPTION OR CANVASS ON BEHALF OF ANY SHOP OR FIRM, AND

(F) BEHAVE IN A NOISY DISORDERLY OR INDECENT MANNER OR COMMIT ANY INSBANITARY ACT.

(3) ANY PERSON WHO ATTEMPTS OR ABETS ANY ACT PROHIBITED UNDER SUB-RULE (1) OR (2) SHALL BE DEEMED TO HAVE COMMITTED A BREACH OF THIS RULE.

(10) OBSTRUCTION TO TRUSTEES OR OFFICERS OF TRUST- NO PERSON SHALL OBSTRUCT OR WILFULLY INTERFERE WITH ANY TRUSTEE, OR ANY MEMBER OF THE COMMITTEE OF MANAGEMENT APPOINTED UNDER SECTION 7 OF THE ACT OR ANY OFFICER OF THE TRUST IN THE DISCHARGE OF HIS DUTIES IN CONNECTION WITH THE TRUST

(11) PENALTIES:- ANY PERSON WHO COMMITS A BREACH OF ANY OF THE PROVISION OF RULE 9 OR 10 SHALL ON CONVICTION, BE PUNISHED WITH FINE WHICH MAY EXTEND TO ONE HUNDRED RUPEES.

JALLIANWALA BAGH NATIONAL MEMORIAL ACT 1951

THE JALLIANWALA BAGH NATIONAL MEMORIAL ACT, 1951

ACT NO. 25 OF 1951
[1st May, 1951.]

An Act to provide for the erection and management of a National Memorial to perpetuate the memory of those killed or wounded on the 13th day of April, 1919, in Jallianwala Bagh.

BE it enacted by Parliament as follows:-

1.
Short title.
1.Short title. This Act may be called the Jallianwala Bagh National Memorial Act, 1951.

2.
Definitions.
2.Definitions. In this Act, unless the context otherwise requires,-

(a) "Memorial" means the Jallianwala Bagh National Memorial to perpetuate the memory of those killed or wounded on the 13th day of April, 1919, on the site known as the Jallianwala Bagh, Amritsar;

(b) "Trust" means the Trust for the erection and management of the Memorial;

(c) "Trustees" means the Trustees of the Jallianwala Bagh National Memorial.

3.
Objects of the Trust.

3.Objects of the Trust. The objects of the Trust shall be-

(a) to erect and maintain suitable buildings, structures and parks at or near the site of the Jallianwala Bagh in the city of Amritsar, to perpetuate the memory of those who were killed or wounded on the 13th day of April, 1919, on the said site ;

(b) to acquire lands, buildings and other properties for the purposes of the Trust; and

(c) to raise and receive funds for the purposes of the Memorial.

4.
Trustees of the Jallianwala Bagh National Memorial.

4.(1) Trustees of the Jallianwala Bagh National Memorial. The Trustees of the Jallianwala Bagh National Memorial shall be the following, namely:-

(a) Shri Jawaharlal Nehru,

(b) Dr. Saifuddin Kitchlew,

22

(c) Maulana Abul Kalam Azad,

(d) the President of the Indian National Congress,

(e) the Governor of the State of Punjab,

(f) the Chief Minister of the State of Punjab, and

(g) three persons nominated by the Central Government.

Udham Singh's Statement

On 13 March 1940, Udham Singh, known to his friends as Ram Muhammad Singh Azad, shot Michael O'Dwyer, the Lt. Governor of Punjab at the time of the Jallianwala Bagh massacre, dead at Caxton Hall in London. Udham Singh was sentenced to death and executed on 12 June 1940. The following extract is from his statement.

I DID it because I had a grudge against him. He deserved it. He was the real culprit, he wanted to crush the spirit of my people, so I have crushed him. For full 21 years I have been trying to wreak vengeance. I am happy I have done the job. I am not scared of death—I am dying for my country. I have seen my people starving in India under the British rule. I have protested against this. It was my duty. What greater honour could be bestowed on me than death for the sake of my motherland? □

The disproportionate severity of the punishments inflicted upon the unfortunate people and the methods of carrying them out, we are convinced, are without parallel in the history of civilised governments. . . . The accounts of insults and sufferings undergone by our brothers in the Panjab have trickled through the gagged silence, reaching every corner of India and the universal agony of indignation roused in the hearts of our people has been ignored by our rulers,—possibly congratulating themselves for what they imagine as salutary lessons. . . . the very least that I can do for my country is to take all consequences upon myself in giving voice to the protest of the millions of my countrymen, surprised in to a dumb anguish of terror. The time has come when the badges of honour make our shame glaring in their incongruous context of humiliation, and I for my part wish to stand shorn of all special distinctions, by the side of those of my countrymen, who, for their so called insignificance, are liable to suffer a degradation not fit for human beings. . . .

—Rabindranath Tagore

INDIAN BARE ACTS

Title : THE ANCIENT MONUMENTS AND ARCHAEOLOGICAL SITES AND REMAINS ACT, 1958

Year : 1958

Act :

THE ANCIENT MONUMENTS AND ARCHAEOLOGICAL SITES AND REMAINS ACT, 1958. ACT NO. 24 OF 1958 1*

[28th August, 1958.]

An Act to provide for the preservation of ancient and historical monuments and archaeological sites and remains of national importance, for the regulation of archaeological excavations and for the protection of sculptures, carvings and other like objects.

BE It enacted by Parliament in the Ninth Year of the Republic of India as follows:-

1. Short title, extent and commencement.

1. Short title, extent and commencement. (1) This Act may be called the Ancient Monuments and Archaeological Sites and Remains Act, 1958. (2) [It extends to the whole of India.]

(3) It shall come into force on such date as the Central Government may, by notification in the Official Gazette, appoint.

2. Definitions.

2. Definitions. In this Act, unless the context otherwise requires,-

(a) "ancient monument" means any structure erection or monument, or any tumulus or place of interment, or any cave, rock-sculpture, inscription or monolith, which is of historical, archaeological or artistic interest and which has been in existence for not less than one hundred years, and includes-

(i) the remains of an ancient monument,

(ii) the site of an ancient monument,

(iii) such portion of land adjoining the site of an ancient monument as may be required for fencing or covering in or otherwise preserving such monument, and

(iv) the means of access to, and convenient inspection of, an ancient monument;

प्रधान मन्त्री भारत
PRIME MINISTER,
INDIA.

No. 132-PMO/78

New Delhi,
January 20, 1978

Dear Baldev Parkash,

I have received your letter of January 7, in which you inquired whether the Amritsar Improvement Trust is planning to widen the main entrance to Jallianwala Bagh.

I have had enquiries made from the Chairman, Improvement Trust, through the Deputy Commissioner of Amritsar and am informed that the widening of the main entrance and demolition of shops in the surroundings were envisaged as part of a plan drawn up some years ago, but that plan has now been given up. It is recognised that in order to preserve the historic character of the memorial, it is not necessary to widen the entrance.

Yours sincerely,

Morarji Desai
(Morarji Desai)

Dr. Baldev Parkash, MP
City Telephone Exchange,
Amritsar - 143 001